

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 6Cdo/56/2017                   |
| Identifikačné číslo spisu: | 2607203759                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 25.04.2018                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Ivan Machyniak           |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2018:2607203759.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci žalobkyne W. Y., narodenej XX. X. XXXX, bývajúcej v F., Y., zastúpenej JUDr. Vlastou Kovalančíkovou, CSc., advokátkou so sídlom v Senci, Mierové námestie 3, proti žalovanému F. X., narodenému XX. X. XXXX, bývajúcemu v F., F., zastúpenému JUDr. Václavom Sosnom, advokátom so sídlom v Skalici, Námestie slobody 2, o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, vedenej na Okresnom súde Senica pod sp. zn. 12C/66/2007, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 13. júna 2016 sp. zn. 23Co/286/2015, takto

### rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Trnave z 13. júna 2016 sp. zn. 23Co/286/2015 z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

### Odôvodnenie

1. Okresný súd Senica (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 12. februára 2015 č. k. 12C/66/2007-501 vyporiadal bezpodielové spoluvlastníctvo manželov - strán sporu tak, že do výlučného vlastníctva žalobkyne prikázal obývaciu stenu a kuchynský stôl spolu so štyrmi stoličkami a zostatkovú hodnotu členského podielu v bytovom družstve bytu v F. na ulici P.. Do výlučného vlastníctva žalovaného prikázal hnutelné veci prútené kreslo, skrinku v kúpeľni, obraz, galaskrinku, stropné svietidlo a motorové vozidlo Škoda Fabia Combi 6Y, EČV: SI400AI. Žalovanému uložil povinnosť titulom finančného vyrovnania zaplatiť žalobkyni sumu 2.663,67 eura do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Zároveň rozhodol o povinnosti strán sporu zaplatiť súdny poplatok a o náhrade trov konania. Za základ svojho rozhodnutia vzal zistenia, že manželstvo strán sporu bolo rozvedené rozsudkom súdu prvej inštancie z 27. apríla 2005 č. k. 5C/51/2005, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 2. júla 2005, a že k vyporiadaniu ich zaniknutého bezpodielového spoluvlastníctva dohodou nedošlo. Pokiaľ ide o predmet bezpodielového spoluvlastníctva manželov dospel k záveru, že do bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ku dňu zániku manželstva) patrí zostatková hodnota členského podielu v družstve v rozsahu trhovej ceny bytu, za ktorú žalobkyňa byt predala a hnutelné veci špecifikované vo výroku rozsudku. Pri jeho vyporiadaní zohľadnil, že žalobkyňa zo svojho vynaložila na spoločný majetok sumu 28.214,83 eura, ktorá bola vyplatená pri prevode členského podielu bytu nachádzajúceho sa v F., P.. Pri stanovení výšky finančného vyrovnania vychádzal z celkovej hodnoty masy bezpodielového spoluvlastníctva manželov v sume 60.027,90 eura. Vychádzajúc zo zásady, že podiely oboch manželov sú rovnaké,

každý z manželov by mal teda dostať majetok v sume 30.013,95 eura. Žalobkyni boli prikázané majetkové právo a hnuťelné veci v celkovej sume 55.565,11 eura a žalovanému hnuťelné veci v sume 4.462,79 eura. Žalobkyňa tak dostala o 25.551,16 eura viac, preto by mala na úplné finančné vyrovnanie uvedenú sumu zaplatiť žalovanému. Po zohľadnení prínosu žalobkyne v sume 28.214,83 eura dospel k záveru, že žalovaný má na úplné vyrovnanie podielov uhradiť žalobkyni sumu 2.663,67 eura, čo predstavuje rozdiel medzi sumou, ktorú žalobkyňa mala zaplatiť žalovanému na úplné vyrovnanie podielov a hodnotou tvoriacou prínos žalobkyne. Vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov právne posúdil podľa § 150 zákona č. 60/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“).

2. Krajský súd v Trnave (ďalej len „odvolací súd“) rozhodol rozsudkom z 13. júna 2016 sp. zn. 23Co/286/2015 o odvolaní žalovaného tak, že potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a žalobkyni náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že súd prvej inštancie správne určil hodnotu masy bezpodielového spoluvlastníctva manželov sumou 60.027,90 eura a správne určil, že na základe princípu parity je podiel každej strany sporu 30.013,95 eura. Správne aplikoval zásady vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov uvedené v § 150 Občianskeho zákonníka, keď zohľadnil prínos žalobkyne v sume 28.214,83 eura. Stotožnil sa aj so spôsobom vyčíslenia sumy okresným súdom, ktorú mal žalovaný žalobkyni uhradiť titulom vyrovnania podielov. Rozsudok súdu prvej inštancie preto ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal včas dovolanie žalovaný. Dovolanie odôvodnil predovšetkým dovolacím dôvodom podľa § 432 zákona č. 160/2015 Z. z., Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“ alebo „Civilný sporový poriadok“). Uviedol, že rozhodnutie odvolacieho (a tiež okresného súdu) spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci, keď odvolacím súdom aplikovaný spôsob vyčíslenia sumy určenej na vyrovnanie podielov, je v rozpore so zásadami pre vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov upravenými v § 150 Občianskeho zákonníka a tiež v rozpore so všeobecnou zásadou spravodlivosti, keďže pri tomto spôsobe výpočtu sa zakladá ničím neodôvodnená disparita podielov. K prípustnosti dovolania uviedol, že odvolací súd sa v tejto právnej otázke odchýlil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu [§ 421 ods. 1 písm. a) C. s. p.] a to od rozhodnutia Najvyššieho súdu SR z 26. januára 1977 sp. zn. 1 Cz 105/1976 a ako aj od rozhodnutí Najvyššieho súdu SR (ďalej aj „dovolací súd“ alebo „najvyšší súd“) sp. zn. 6 Cdo 128/2012 a sp. zn. 7 Cdo 288/2013. Vytýkal odvolaciemu súdu, že ním zvolený spôsob výpočtu je chybný a v podstate znamená, že prínos žalobkyne na spoločný majetok by sa nemal uhrádzať z celkovej hodnoty spoločného majetku, ale iba z podielu pripadajúceho na žalovaného, čo nezodpovedá zneniu ustanovenia § 150 OZ a je aj v rozpore so závermi prijatými vyššie citovanou judikatúrou najvyššieho súdu. Podľa žalovaného, ak sa má pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov zohľadňovať to, čo niektorý z manželov vynaložil zo svojho na spoločný majetok, musí sa toto zohľadnenie najskôr vykonať vo vzťahu k celej hodnote majetku patriaceho do bezpodielového spoluvlastníctva manželov a až potom možno určiť hodnotu podielov. Pri použití správneho výpočtu odvolací súd mal priznať žalovanému voči žalobkyni nárok na vyrovnanie podielov v sume 11.443,75 eur. Ak odvolací súd takto nepostupoval a nevysvetlil, prečo má žalovaný, ktorému bol prikázaný majetok v hodnote 4.462,79 eura zaplatiť žalobkyni titulom vyrovnania podielov sumu 2.663,67 eura, je jeho rozhodnutie arbitrárne. Navrhol preto, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil.

4. Žalobkyňa vo vyjadrení k dovolaniu žalovaného uviedla, že žalovaným uplatnené dovolacie dôvody nie sú dané. K tvrdeniu žalovaného, že odvolací súd vec nesprávne právne posúdil uviedla, že odvolací súd aplikoval § 150 Občianskeho zákonníka správne, zohľadňujúc všetky štyri tam upravené zásady vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Žiadala dovolanie žalovaného ako nedôvodné zamietnuť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), zastúpená advokátom v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 C. s. p. skúmal najskôr, či sú splnené podmienky prípustnosti dovolania a dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je prípustné a zároveň aj dôvodné.

6. Podľa § 419 C. s. p. proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

7. V preskúmvanej veci je z obsahu dovolania žalovaného zrejmé, že dovolanie odôvodňuje predovšetkým nesprávnosťou právneho posúdenia veci odvolacím súdom, a to v otázke použitého spôsobu vyčíslenia sumy určenej na vyrovnanie podielov, ktorý je chybný, nezodpovedajúci zásadám pre vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov v zmysle § 150 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“). Žalovaný vo vzťahu k uvedenej otázke prípustnosť dovolania vyvodzoval z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) C. s. p.

8. Podľa citovaného ustanovenia dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu.

9. V preskúmvanej veci dovolanie žalovaného smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu (nejde o prípad podľa § 421 ods. 2 C. s. p.), dovolateľom nastolená otázka je otázkou právnou a nepochybne ide o takú právnú otázku, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu. Možno konštatovať, že základné predpoklady prípustnosti dovolania vyplývajúce z ustanovenia § 421 ods. 1 C. s. p., splnené sú.

10. Dovolací súd v rámci posudzovania prípustnosti dovolania ďalej skúmal, či sa odvolací súd pri riešení dovolateľom nastolenej právnej otázky (ne)odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu.

11. V danom prípade treba za ustálenú rozhodovaciu prax odvolacieho súdu považovať rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 26. januára 1977 sp. zn. 1 Cz 105/1976 uverejnené v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu ČSSR vo zv. 9-10, ročník 1979, pod č. 27, ktorého závery týkajúce sa spôsobu vyčíslenia sumy určenej na výplatu titulom finančného vyrovnania, sú stále aktuálne (na tieto závery nadväzujú v bode 3. citované rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo 128/2012 a sp. zn. 7 Cdo 288/2013). Najvyšší súd v tomto rozhodnutí uvádza, že podľa ustanovenia § 150 OZ pri vyporiadaní sa vychádza z toho, že podiely oboch manželov sú rovnaké a že každý zo spoluvlastníkov je oprávnený požadovať, aby sa mu uhradilo, čo zo svojho vynaložil na spoločný majetok, a je povinný nahradiť, čo sa zo spoločného majetku vynaložilo na jeho ostatný majetok a že ak má vyporiadanie zodpovedať citovanému ustanoveniu Občianskeho zákonníka, treba do hodnoty, ktorá sa má vyporiadať a z ktorej sa vypočítava hodnota podielov, pojať aj to, čo má každý zo spoluvlastníkov nahradiť (čo každý zo svojho vynaložil na spoločný majetok pozn. odvolacieho súdu). Iba v takomto prípade možno na podiel každého započítať plnú hodnotu toho, čo mal nahradiť a nenahradiť (čo sa mu má nahradiť). Ak sa hodnota majetku patriaceho do bezpodielového spoluvlastníctva manželov nezvýši (prípadne nezníži) o uvedenú náhradu, možno manželovi na jeho podiel započítať z hodnoty toho, čo by mal nahradiť (čo by sa mu malo z bezpodielového spoluvlastníctva manželov nahradiť) iba podiel, a to v rozsahu, aký mu pripadá z celého bezpodielového spoluvlastníctva.

12. V danom prípade odvolací súd nepostupoval pri vyčíslení sumy určenej na vyrovnanie podielov v súlade so závermi uvedenými v tomto rozhodnutí. Odvolací súd totiž hodnotu majetku tvoriaceho masu bezpodielového spoluvlastníctva manželov neznížil o sumu, ktorú žalobkyňa zo svojho vynaložila na spoločný majetok a teda podiel, ktorý mal pripadnúť z masy bezpodielového spoluvlastníctva manželov každému z manželov vypočítal z tejto hodnoty (správne určil na základe princípu parity, že podiel každej strany sporu je 30.013,95 eura a že žalobkyňa by mala na vyrovnanie podielov zaplatiť žalovanému sumu 25.551,16 eur). Za tejto situácie správne mal žalobkyni na jej podiel započítať to, čo by sa jej malo nahradiť, iba v rozsahu podielu, aký jej pripadá z celého bezpodielového spoluvlastníctva, t. j. v rozsahu jednej polovice prínosu a nie v celom rozsahu ako to nesprávne urobil odvolací súd (od sumy 25.551,16 bolo treba odpočítať sumu 14.107,415). Správne mal odvolací súd pri výpočte použiť vzorec  $(60.027,90 : 2) - 4.462,79) - (28.214,83 : 2) = 11.443,745$  a teda zaviazat žalobkyňu zaplatiť

žalovanému na vyrovnanie podielov uvedenú sumu. V danom prípade sa vyporiadaním bezpodielového spoluvlastníctva manželov mal totiž dosiahnuť stav, že žalobkyňa mala dostať po zohľadnení finančného vyrovnania v porovnaní so žalovaným, viac o sumu jej prínosu, t. j. o sumu 28.214,83 eura. Podľa rozhodnutia odvolacieho súdu sa jej však dostáva viac o 56.429,66 eura, čo je presne dvakrát toľko, než činil jej prínos. Rozhodnutie odvolacieho súdu z hľadiska riešenej právnej otázky nezodpovedá preto zásadám uvedeným v § 150 OZ, z ktorých treba pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov vychádzať.

13. Dovolací súd na základe vyššie uvedeného dospel k záveru, že odvolací súd sa v predmetnej otázke odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 241 ods. 1 písm. a) C. s. p.). Táto okolnosť zakladá prípustnosť dovolania žalovaného. Keďže rozhodnutie odvolacieho súdu v riešení tejto otázky nie je vecne správne, ním podané dovolanie treba považovať tiež za dôvodné, lebo rozsudok spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C. s. p.). Najvyšší súd preto napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1 C. s. p. a § 450 C. s. p.).

14. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 C. s. p.).

15. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 454 ods. 3 C. s. p.).

16. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.